

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek., Op-
peli Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blică mai dese după tarifi
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 12).

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șese
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șese luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 67.—Anul LXVI.

Brașov, Duminică 23 Martie (5 Aprilie).

1903.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corône, pe șese luni 12 corône, pe trei luni
6 corône, pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul poporal
de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4
corône, pe șese luni 2 corône

Pentru România și străinătate: Pe un
an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Intărirea alegerei de la Arad.

După o trăgănare destul de in-
delungată, cauzată în parte mare
prin neîntărirea primei alegeri de
Episcop în urma morții lui Iosif Goldiș,
și după multe sbuciumări interioare,
scaunul vacant episcopesc al diece-
sei române greco-orientale a Aradu-
lui este în fine erăși ocupat. Fôia
oficială din Budapesta publică în nû-
mărul său de Merguri autograful
prea înalt, prin care Majestatea Sa
întărește alegerea de Episcop a ar-
chimandritului Ignatie Papp, sevîr-
șită de către Sinodul electoral al
eparchiei Aradului în ziua de 30
lan. v. (12 Febr. n.) anul curent.
De când cu alegerea acesta din

urmă li-s'a luat așa dicând apa dela
môră manifestațiunilor adeseori vio-
lente și pătimase ale antagonismului
dintre cele două partide electorale;
acele au devenit tot mai slabe și mai
rar și sperăm, că acum, după întă-
rirea alegerii și ocuparea definitivă
a scaunului episcopesc, vor înceta
cu desevîrșire.

Speranța noastră este legată în
primul rând de însăși persôna nou
alesului și întăritului Episcop, care
prin purtarea sa cumpenită, iubitoare
de pace și bună înțelegere din trecut
și prin faptul, că toate silințele sale
în curs de peste trei-șeci de ani au
urmărit numai ținta de a înainta
marile interese ale unei bune ad-
ministrațiuni în biserică și de a în-
tări așezămintele ei de binefacere și
culturale, ne dă garanția, că nu se
va lăsa sedus seu împins de nimeni
pe cărarea prăpăstioasă a vrajbei și
a intrigelor, ce fac să siăbescă și să
degenereze forțele cele mai bune și
sănătose ale organismului vieții nos-
tre bisericesci și naționale și produc
pretutindeni unde se ivesc desbi-
narea hidôsă și omoritoare.

De aceea am afirmat imediat
după alegerea de la 30 Ianuarie v.
anul curent, că este îndreptățit,
care cunoște bine diecesa și ômenii
ei, „nu numai că nu va părtini pe
cei ce eventual ar cere să se con-
tinue sistemul de răsbunare, inaugu-
rat de mai înainte; dăr va căuta
chiar să 'ndrepteze ceea ce s'a stri-
cat până acum în această privință
ca să se restabilească pacea și buna
înțelegere între diecesanii, și să 'nce-
teze odată sportul primejdios al
partisanilor vrajbei“...

Așteptările celor doritori de
pace și bună înțelegere au fost sus-
ținute și prin declarațiunile, ce le-a
făcut noul Episcop după alegerea
sa înaintea sinodului, și pe cale pri-
vată. Înaintea sinodului a făcut
promisiunea sərbătorască, că va con-

duce biserică în spiritul păcii și al
dragostei creștine, și că va lucra
pentru buna înțelegere între credin-
cioșii bisericeii și conaționali săi.
Er la diferite ocașuni a declarat că-
tră particulari, cu cari a convor-
bit, că nu cunoște partide în biserică.

De va procede pe temeiul ace-
stei promisiuni în toate, cu înțelep-
ciune, cu cumpătare și respectând
și pe cel mai neînsemnat dintre cre-
dincioșii săi după adevăratul seu
merit, fiind drept și binevoitor față
cu toți și stăruiind a-i uni la comună
conlucrare pentru progresarea tre-
bilor bisericeii și a culturai neamului
romănesc, Episcopul Ignatie Papp
nu numai va implini un postulat de
câpetenie a mării și grelei sale
chiămări, dăr va binemerita pentru
biserică și națiune.

Chiemarea unui Episcop la noi
Românii, în împrejurările de față,
este îndoit mai însemnată și mai
gravă, decât la alte popôre, cari
sunt mai favorizate de sorte.

Pe lângă considerațiunea, ce
face să atrenea așa de mult dela chi-
pul cum își înțelege un Episcop la
noi înalta sa misiune în timpuri ca
cele de față, mai vine și faptul, că
diecesania noastră are cea mai mare
metropolitane gr. or. și are deci un
rol distinct în viața bisericescă și
națională.

Problemele ce se impun deci
noului Episcop nu sunt ușore. De
aceea va lucra bine și înțelepțesce
dăr va face apel la sprijinul tuturor
fiilor diecesei serioși, harnici și cu
inimă pentru cauzele sfinte, fără
deosebire. Fie-cărui să-i dea teren
și ocașune de a contribui cu talen-
tele și cu munca sa la opera de
consolidare bisericescă-națională. Pe
toți să-i trateze cu iubire și nepăr-
tinitor.

Numai așa va pute să combată
cu succes relele porniri ale ômeni-
lor vrajbei și să pună fundament

trainic bunei înțelegeri între fi bi-
sericeii.

Nu dorim nimic mai fierbinte,
decât ca Prea Sântiei Sale nou in-
tăritului Episcop Ignatie Papp să i fie
dat dela prevedință a sevêrși acesta.

Revista politică.

Kossuthiștii nu slăbesc în
lupta contra proiectelor militare. În dietă
și afară de dietă ei continuă lupta
lor pătimase, pe care sunt decisi a
o urma la infinit.

Guvernul vêdend, că nu pôte
s'o scôtă la cale cu adversarii proie-
ctelor și neavend speranțe de a face
să se voteze proiectele în timp scurt,
a prezentat dietei un proiect de lege
prin care cere o nouă indemnitate bud-
getară pe timp de patru luni, adecă
să i-se dea autorizație din partea
dieteii de a acoperi cheltuelile tre-
buincioșe până în August, — căci
n'are încă budget votat de cameră.

Proiectul acesta întimpină și el
o mare rezistență din partea kossut-
hiștilor. În sedința comisiunei finan-
ciare a camerei, în care s'a desbătut
proiectul acesta, s'a arătat că
contra proiectelor militare, și orice
s'ar întempla, ei nu vor desarma,
decât atunci când guvernul ar re-
trage proiectul militar.

Ministrul president Coloman
Szell a luat și el cuvântul și a făcut
declarațiuni importante asupra situa-
țiunei. A dis, că opoziția se va face
vinovată, decă guvernul, constrins,
ar trebui să se pună înafară de lege
și să guverneze fără lege. A mai dis
ministrul, că nu se pôte suferi, ca
minoritatea să dicteze majorității.
Incât pentru proiectele militare, ele
nu pot fi retrase, fiind-că țera are ne-
voie de întărirea și sporirea arma-
tei, în privința acesta s'a dat cu-
vântul și nu pôte acum să și-l re-
tragă. Ast-fel dără, nelăsând nici unii,
nici alții din ale lor, lupta în dietă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Ursita.

Poveste tradusă din franțuzesce.

Intr'o séră se iviră la pórta unui cas-
tel mare doi călugări și cerură sălaş pen-
tru nôpțe.

Pe la mieđul nopții fură destepțați
de nisce gemete de durere; înțeleseră
îndată că dômna castelului născera un copil.

Cel mai bêtrân dintre călugări des-
chise feréstra, se uită la stelele, cari stră-
luciau pe cer, și dișe, bătend cu piciorul
în pământ:

— Copil nefericit! S'a născut sub o
stea nenorocôsă. O să fie vai de el!

— De ce? întrebă cel mai tânăr.

Și bêtrânul îi răspunse:

— Chiar în momentul acesta, departe
de-aici a venit pe lume un alt copil, un
print, și când copilul gazdei nôstre va
atinge vârsta de două-șeci și unu de ani,
va fi omorit de acesta, care se chiamă
Craiu-râu.

Stăpânul castelului când auđi acestă

profeție se cutremură de spaimă și întrebă
pe călugăr:

— Nu s'ar pute să facem ceva ca
să-l scăpăm de nenorocire?

— E greu; cu toate astea te sfătuesc
să-ți îți copilul închis într'un turn întărit
și să nu cum-va să-l lași să plece vre-odată.
Chiar când se va plimba prin grădină, să
fie bine păzit, până când va pute să trecă
peste vârsta de două-șeci și unu de ani.

Copilul fu botezat și numit Arzur.
Fû închis apoi în cel mai întărit turn al
castelului, unde nu vedea decât din când
în când pe mamă-sa și pe tată-sau. La pi-
ciôrele turnului păziau șaia și nôpțea sol-
dați armați.

Dăr până când Arzur creșce și se
face mare în turnul seu, să vedem ce face
celălalt copil, născut chiar în același ceas
cu acesta, să vedem ce face Craiu-râu.

Când Craiu-râu era aproape de două-
șeci și unu de ani, îl chinui gândul de
ducă și dorul de a mai vedé și alte țeri.

Când să plece, mă-sa, care se price-
pea puțin la vrăjitorie, îi dădu trei nucii
și-i dișe:

— Êtă copilul meu îți dau trei nucii,
cari o să-ți fie de folos pe unde vei

merge. Când te vei vedé strimtorat, dăr
numai atunci, tu să spargi o nucă și o să
scapi de necaz.

Și éta-l pe Craiu-râu pornit la drum
cu cele trei nucii în buzunar și cu punga
plină cu bani. Și s'a dus. S'a dus departe,
tot mai departe peste mări și peste țeri,
fără să dea de vre-un necaz, ca să se
vadă silit să spargă vre-o nucă.

Intr'o di, după o lungă călătorie pe
mare se opri, și pe țerm vêđu o femeie
gârbovă răzimată de un băș și bêtrână ca
pământul.

— Bună ziua, bunico.

— Bună să fie voinice și Dumneđu
să te binecuvênteze. Vrei să-mi faci o
ispravă?

— Cum nu, bunico, numai să pot.
Ia spune-mi să ved!

— Uite... sunt cincii sute de ani de
când aștept pe cine-va să ne mântuiescă
de-un blêstemat de uriaș, care ne amăresce
pe toți. Ar trebui omorit și... nu-i tocmai
ușor; dăr cu curagiu și cu ajutorul meu
o să poți să-i vii de hac, decă vei vrea
să-ți încerci norocul.

— Vreau bunico din totă inima și

caut anume lucruri grele, ca să-mi mësor
curagiul.

— Bravo! Tu ești omul pe care l'am
așteptat. Êtă o sabie fermecată, ale cărei
tăeturi cât de mici aduc môrtea. Cuaju-
torul ei vei isbuti, decă vei avé îndrăsnela
să i-te areți în față.

Craiu-râu pune mâna pe sabie și
întrebă:

— Unde e uriașul? Vreau să mă
duc de-a dreptul la el.

— Veđi tu castelul acela de pe stânci
colo sus?... E castelul afurisitului.

— Fôrte bine!

Plecă liniștit spre castel. Bătù puter-
nic în pórta cu mânerul sabiei și uriașul,
chiar el, veni să-i deschidă.

— A! tu ești, Craiu-râu! De mult te
tot aștept; o să-mi fi o cină gustôsă pen-
tru astă-séră.

— Mai domol, mai domol dobito-
cule, răspunse acesta fără frică, vorbesci
așa fără să scii decă carnea mea e dulce
seu nu, dăr o să veđi cum sciu eu să-mi
apăr pielea... o să veđi!

Și lupta se începù de-abinele în cur-
tea castelului. O singură lovitură a uria-
șului și Craiu-râu se pomeni între picioarele

se va continua și cu mai mare înversunare și sfârșitul ei nu se poate ști înainte.

Mișcarea, ce au pus-o la cale kossuthiștii în Ungaria și valorile demonstrațiilor și turburărilor de stradă, au trecut și în Croația. În Agram au fost zilele trecute mari demonstrațiuni îndreptate direct contra Ungurilor. În fruntea mișcării s'au pus studenții universitari croați. Ajutați de popor de toate clasele, ei au dat jos tablele cu inscripții maghiare de la palatul administrației căilor ferate ungare și de la poștă și între strigări de „Jos Ungurii“, „trăescă armata națională croată“, le-au sdrobot și călcat în picioare.

O foie frunțașă vieneză vorbind despre aceste demonstrații dice, că este o legătură causală între turburărilor din Budapesta și cele din Agram și că esagerările sentimentului național maghiar la Budapesta a provocat drept răspuns izbucnirile vehemente ale sentimentului național în Agram.

Cu cele mai prospete evenimente în Balcani ne ocupăm la alt loc al numărului nostru de azi. Aici mai adaugem, că armata turcescă se află în lupte și ciocniri sângerose continue cu bandele macedonene, satele sunt asediate, sunt uciși cu grămada notabili turci, sârbi și cuțo-vlahi, cari nu dau bani și arme pentru scopurile bulgăresci. Populația turcescă încă nu stă cu mâinile în sân, er soldații turci cari sunt însuflețiți până la fanaticism pentru pa-dișah, încă nu rămân datorii cu plata și răsplata. Ei nimicesc fără cruțare bandele și măcelăresc pe sătenii, cari se opun.

Că ce isprăvuri fac Albanesii, arătăm mai jos.

și decât nu se va face curcud ordine în Balcani, un mare conflict sângeros nu se va pute evita.

Intărirea alegerii episcopului din Arad. Majestatea Sa a întărit alegerea episcopului din Arad, și foia oficială „Budapesti Közlöny“ publică această întărire cu următoarele cuvinte:

„La propunerea ministrului Meu de culte și instrucțiunea publică, prin această întărire alegerea de episcop gr. or. român al eparchiei gr. or. române din Arad făcută de sinod în persoana archimandritului Ioan I. Papp.

Viena, 27 Martie 1903.

(ss) **Francisc Iosif.**

(ss) **Wlassics Gyula.**

Independenții și kossuthiștii în contra indemnității. Eri s'era până târziu partidul „independist și de la 1848“ a ținut conferență în localul clubului său. Membrii partidului au luat parte în număr mare. După ce au vorbit peste douăzeci de oratori, conferența a luat hotărârea ca: *partidul kossuthist să continue lupta în contra indemnității*) până la extrem, decât guvernul Szell nu va retrage proiectele militare, decât însă le va retrage, atunci să lase să se voteze indemnitatea.*

Balcanul fierbe.

Ultimele sciri aduse de telegraf arată situația în Macedonia ca disperată. Focul revoluției se întinde. Pe când însă bandele macedonene se mărginesc încă la acte de escese isolate, triburile albanese au declarat războiul reformelor.

Actualmente peste 20,000 Albanesi sunt pe picior de război.

În deosebire disperată e situațiunea la Mitrovița, una din cele mai importante centre albanese și reședința unui consulat rusesc.

Un corp de 5000 rebeli albanesi a încunjurat orașul, descărcând asupra lui salve de puști.

În lupta acesta *consulul rus din localitate a fost grav rănit*, cu un glonț de revolver, primit pe la spate. 1200 de soldați cu patru tunuri au atacat pe Albanesi.

A urmat o luptă strașnică de patru ore în timpul nopții. Albanesii au fost respinși. Densii au lăsat pe câmpul de luptă 12 morți și 8 răniți. Mulți albanesi au fost făcuți prizonieri. Dintre Turci au fost uciși doi nizami.

Trupele din garnisonă sunt în imposibilitate de a rezista rebelilor. Gravitatea stă și în faptul, că mare parte din soldații sunt naționali albanesi. Mulți dintre aceștia s'au unit cu rebelii.

Pentru a salva situația, guvernatorul a cerut la Constantinopol întărirea. Două regiunea Mitroviței. Orașul mai e amenințat de bande de Albanesi pornite din Ipek și Pristina.

De altă parte 5000 de Albanesi au atacat localitatea Wazitz din Serbia-veche. Somat de capii rebelilor, caimacanul le-a dat pe mână pe jendarmii sârbi de curând numiți. Orașul a rămas asediat.

Acțiunea bandelor bulgare nu dă nici ea puțin de lucru trupelor turcesci.

O bandă, care terorizase mai multe comune, se ascunsese în comuna Karbintz, a cărei populațiune simpatisază pe față cu revoluționarii. Întelnind rezistență, detașa-

*) Adeca să împiedece votarea proiectului de lege prin care guvernul cere să i-se dea impunitățile încă pe patru luni de a ocărui cu bugetul cel vechiu.

mentul turcesc a bombardat localitatea cu tunul. Comuna a fost literalmente distrusă.

De altă parte, contingentul revoluționarilor bulgari sporesce. Numeroase bande înarmate încercă să trecă în Macedonia, prin frontiera grecăscă.

La Atena au fost arestați patru agitatori bulgari.

În reprimarea mișcării revoluționare, trupele turcesci se dedau la acte de cruțime înfiorătoare. În localitatea albanesă Kesala, casele au fost jefuite și incendiate, femeile siluite.

Puterile sunt foarte alarmate de evenimentele din ultimele zile. Par a se fi convins, că aplicarea pacinică a reformelor e o imposibilitate. Porța nu are autoritatea necesară, ca să impună populațiunii musulmane și albanese îmbunătățirile pentru naționalitățile creștine.

Acosta esplică demersurile repetate făcute de ambasadorii Austro-Ungariei, Rusiei și Italiei pe lângă marele vizir.

Atentatul s'evârșit în contra consulului rus din Mitrovița a produs senzație extraordinară la Constantinopol. Toți ambasadorii marilor puteri și miniștri plenipotențiar ai statelor mai mici și-au exprimat regretele lor. De asemenea marele vizir și miniștri turcesci. Sultanul era extraordinar agitat. Se crede, că guvernul rusesc va cere executarea atentatorului, care e de origine albanesă și se numește *Ibrahim*, infanterist. Ibrahim a descărcat glonțe și asupra cavaișilor, cari apărau pe consul, der nu a nimerit. Consulul *Șterbina* a luat parte și el la lupta contra Albanesilor, care a ținut 4 ore întregi, și s'a aflat în mijlocul focului.

Răscola Albanesilor e mai periculoasă decât a bandelor bulgare. Semnițiile albanese locuesc partea de miadă-nopțe a Macedoniei și numără cam vre-o 60,000 suflete. Când Albanesii au aflat despre reținerea, au ținut o adunare în Diakovo și arma, decât creștinilor li-se vor face îmbunătățiri. Omenii Sultanului i-au desfăcut, însă n'a folosit nimic. Albanesii vedând, că nu e de glumă cu reformele, au luat armele și s'au grupat în cete combatante numeroase.

SCIRILE DILEI.

— 22 Martie v.

Procesul de presă al „Gazetei Transilvaniei“. Lună în 6 Aprilie n., se va pertracta înaintea curții cu jurați din Târgu-Mureșului procesul de presă, ce i-s'a intentat „Gazetei Transilvaniei“. Sunt incriminate două articole publicate în numerele 192 și 193 din Septembrie 1902

în care procurorul a găsit că s'ar face agitațiune în contra unei naționalități (§ 172 p. 2 din codul penal). Acusat este redactorul nostru responsabil d-l *Traian H. Pop*. Acusatul împreună cu d-l avocat *Simeon Damian*, care a luat asupra apărării în acest proces, vor pleca mâine, Duminecă, la Târgu-Mureșului.

Erăși două procese ale „Tribunei“ Culegătorul de litere *G. Mohan*, fost responsabil la „Tribuna“, care fusese mai deunăzi condamnat la 15 luni arest și 11.000 cor. amendă (ce se va lua din cauțiunea țiarului) a avut Lună și Marți alte două procese de presă înaintea curții cu jurați din Clușiu. În cel dintâi fu osândit pentru articolul „Corda se întinde“ la 1 lună închisore și 500 cor. amendă, er în al doilea pentru o serie de articole scrise în „Tribuna“ de profesorul *Raica* din Ploesci la alte 8 luni închisore și 1600 cor. amendă. Cu totul va ave de stat în închisore 24 de luni, adeca tocmai doi ani.

Inchiderea corpurilor legiuitoare române. Guvernul după cererea M. S. Regelui este hotărât să închidă sesiunea corpurilor legiuitoare române la 22 Martie, decât însă va fi absolută nevoie să se mai prelungească, nu se va prelungi de cât până la 25 Martie.

Cusătoresele din Brașov. În Brașov se manifestă de un timp încoco o mișcare socialistă intensivă, mai ales de când a fost pe aici *Bokányi*, care a ținut o adunare, er după adunare s'a dus la cafea și a convorbit foarte prietinesc cu președintele societății maghiare (intezö bizottság) și cu cei de la foia guvernamentală spre mirarea multora, cari nu pricepeau ce comunitate de interese este între un agitator al unei mișcări internaționale și între cei ce pretind a lupta pentru naționalism.

Acum vedem că au atras în această mișcare și pe cusătorese, cari au anunțat pe ziua de mâine o adunare cu următorul program: 1, Situația cusătoreșilor și a lucrătorilor de la croitorie. 2, Raport despre mișcarea recentă pentru urecarea plăților. 3, Ziua de 1 Maiu. Adunarea va ave loc la orele 9½ în sala cea mică de la hotelul „Orient“.

I-a legat mâna și i-a luat averea. Cetim în „F. P.“: Ni-se scrie din Preluc (Kö Lozna) Sol. Dobeca: În vara anului 1901 mi-am scrintit mâna stângă. M'am dus la un om despre care am știut că scie ajuta, ca să o tocmăscă, ceea ce a și făcut, der mi-s'au umflat și degetele de la ea, de nu am putut prinde nimica cu ele. Mergend la Deși pentru alte afaceri un jidov cunoscut îmi spune că fr Deși este un doctor jidov *Berger Vilmos* care mi-a sci-o tocmai. M'am dus la el și

lui; printr'o smucitură dibace însă se ridică și-l atinse pe uriaș cu sabia. Acesta încep să strige de se îngroziră toate fiarele sălbatice de prin împrejurimi. Tocmai când Craiū-rēu se simți că slăbește, isbuti să-l lovăscă pe uriaș în ochiul stâng; cădu la pământ ca un turn, care se dărîmă și biruitoarul îi taie capul.

Chiar atunci bētrāna intră în curte și cădēndu-i lui Craiū-rēu la picioare îi dise:

— Ne-ai scăpat pe mine și pe fata mea și tot ce vești aci al tēu va fi decât voi să rămāi cu noi. Sē intrām în castel, vino, vreau să te arāt fetii mele.

Craiū-rēu rămase zăpăcit în fața frumuseții și a fragețimei copilei, der nu se lasă fermecat:

— Scopul călătoriei mele, dise el, nu e să-mi caut o femeie, ci un prietin, un frate, care trăesece unde-va în lumea asta, der nu sciu unde și nici mort n'am să mă las până nu l'oiu găsi. Numai atunci mă voiu putē însura, și vē fāgăduesc că o să-mi aduc aminte de voi.

Și după ce li-se închină, plecă însoțit de păreri lor de rēu. Alergā la țermul

mării unde-și lāsase barca, der barca nicāri. Și etā-l la strēmțore!

İși aduse aminte de nucile pe cari i-le dāduse mă-sa la plecare.

— Ia să ved, decât mă vor putē ajuta, își dise, și sparse una dorind în momentul acela o barcă să străbatā largul mării. Barca chemată veni, der îi lipsia omenii de serviciu. Mai sparse o nuca cerend omenī, pânze, māncare și în fine toate cele de lipsă pentru o călătorie lungă.

Tote se făcură la moment. Când se încredință că nu-i mai lipsese nimic, întinse pânzele și porni. Marea era frumoasă și drumul i-a fost liniștit la început. Peste puțin se scorni o vijelie și barca fu luată de valuri în spre o stāncă de unde se vedea un castel aședat pe înălțimi. Craiū-rēu fu cufundat pentru un moment și când reveni de-asupra apei, el sparse și nuca a treia, dorind din totā inima să fie vedut și ajutat de cei de la castel. Acesta era chiar castelul părinților lui Arzur. Arzur însu-și din înălțimea turnului său vedend naufragiul și pe un om luptānd disperat cu valurile furioase, își uitā de supravegherea sub care era pus, se coborī pe țerm, se

aruncă în apă și scăpā astfel pe cel care era gata să se îneco. Îl luā în castel, îi dādū haine și-l îngriji ca pe un frate. Craiū-rēu se simția ținut aci ca de-o putere tainică. Vre-o câte-va zile fu chinuit de gândul de duca și mereu vorbia de plecarea sa. Arzur însă, care se simția atras cătrā el și-l iubia deja, îl rugā să mai rămāie, și rămase. Se gāsirā pretini bunī și începurā să vorbēscā despre trecutul lor. Craiū-rēu îi povesti pāțania de pe insulā unde omorise pe uriaș și unde nu se învoi să ia de nevastă pe crāiasa cea frumoasă, pe care uriașul acela o ținuse până atunci rōbā.

— Der de ce n'ai voit să te însorī cu acea frumoasă crāiasă? îl întrebā Arzur.

— Nu era o femeie ceea-ce căutam eu, răspuse Craiū-rēu, ci un prietin, mai mult încă, un frate pe care îl am eu nu sciu unde, cătrā care me simt atras nu sciu de ce putere tainică și nu voiū ave odichnā și nici nu voiū înceta de a colinda lumea, până nu-l voi găsi:

— Eu, dise Arzur, sunt închis în turnul acesta și mă țin ascuns, pentru-cā în ziua născerii mele, nise omenī gāzduiți

o nōpțe la noi în castel pretinserā, că sunt nāscut sub o stea nenorocōsā și că decât voiū ajunge să fiu de două-zeci și unu de ani, voiū fi omorīt în puterea zilei de un necunoscut venit din țērā depārtatā, chiar de un necunoscut, care se numește Craiū-rēu. O, de-ași trece mai curēnd de vērsta asta! Rēmāi cu mine până când va trece acea di nenorocitā și decât nu mi-se va întēmpla nimic, te voiū însoți în drumurile tale și vom trăi ca bunī prieteni până la morte.

Craiū-rēu se cutremurā la această destāinuire, der își ascunse pe cât putū tulburarea. Sē sili să credā și se împacă cu credința, că acei călugări au fost nise m'ncinoși și se înveseli la gândul de a ave de tovaroș de drum pe cel care i-a scăpat viēța și cătrā care nu simția, decât recunoștință și o iubire înflăcărātā.

În nōptea zilei în care trebuia să împlinescā două-zi și unu de ani, Arzur se simția foarte rēu și se aședā în pat. Avea friguri, sēracul și cu cât nōptea înainta, deveneau tot mai întāritate. Craiū-rēu veghea la căpătāiul lui și se silea să-i îndulcēsc grijile. Puțin după miezul nopții Arzur se

mi-a spus, că mâna nu e tocmită bine la loc, d'ér o va tocmi d'ensul. Eu l'am întrebat, că ce a fi plata, el mi-a spus, că numai s'eu p'otă ajuta imi va spune. Apoi mi-a legat mâna cu năframa, care o am cumpărat eu din farmacie și cu acésta m'am dus acasă. La o săptămână imi scrie, că cu înapoierea postei s'eu trimit 47 fl. Atunci îi trimit 5 fl., pre cum mi-a fost spus Jidovul, care m'a îndreptat la acest doctor, și îi primesce. Eu m'am sciut plătit de el, când a fost în Februarie imi vine de la judecătoria din Csaki-Gârbou o pîră făcută de un avocat din Deși de 88 corone plată, pe care mai datorez la Berger pentru doctoria mânei. M'au judecat s'eu plătesc 88 cor. la doctor și la avocat 76 cor., cu totul 164 cor. până în 8 zile. Am spus, că voiî recura. M'am dus la Deși la avocatul Kerekes Iános, i-am plătit 15 corone s'eu-mi facă recurs. Nu știu ce a făcut, că pe mine m'a executat cuprinzându-mi 2 vaci, șura și grajdul, ba mi-a intubulat și moșia. Am fost silit de a-mi plătit 240 corone 74 bani. Acum é m'a provocat avocatul s'eu mai duc 10 corone pentru-că el a ap'erat cauza după recursul meu. L'am întrebat pe avocatul meu, că cei cu recursul, el a dis, că l'a trimis la judecătoria din Csaki Gârbou, d'ér nefiind judele acasă, scriitorii lui nu l'a impetrocolat și așa recursul s'a întârziat. Și așa eu sunt silit s'eu plătesc pe lângă 240 cor. încă 10 corone, și cu mâna sunt tot care am fost. Dec' pentru aceea v'eu rog s'eu binevoiți a publica în prețuita f'oié, ca s'eu se ferescă tot creștinul de doctori de jidovi. — *Demetriu Balint*, proprietar.

Cum se prăpădesc ai noștri prin America. Cetim în „Deșteptarea Poporului“: Decă se duc ai noștri la America, ei ajung acolo mai că fără or'ce ban. Buncuroși trebuie s'eu fie, decă își câștigă câte ceva cu palma. Se imbie pe la fabrici și pe la ocne, ad'unc pe sub pământ. Și se nenorocesc tare mulți. În două gazete din America étă ce am cetit: În ocna din Siloc Cech s'au nenorocit Iosif Buclava și Petru Fedlavici veniți din Trencin (Ungaria). În ocna din Maiers Sil-Pa s'au nenorocit Iosif Procop, Mihain Ander și A. Ander, veniți din Turcoț (Ungaria). În fabrica din Canada, numită Poade Co-Hamilton s'au nenorocit 12 inși pribegiți aco' din Ungaria. V'eduvele lor de geaba îi mai așteptă, pe lumea asta nu-i vor mai vedé.

S'erbătorile în Rusia. Ministrul de agricultură din Rusia a luat m'asuri pentru reducerea numărului s'erbătorilor, cari au o influență păgubitoare pentru agricultură. Ministrul arată, că populația ortodoxă s'erbăză în unele locuri pe an câte 120—140 s'erbători și că în timpul atât de important pentru agricultură, Aprilie—Decembrie cad 77 de s'erbători. Multe s'erbători de acestea

nic' nu sunt fixate în legile bisericesci, ci sunt introduse prin datină locală. Consiliul de miniștri va adresa un apel sfântului sinod, ca s'eu lumineze prin preoți pe credincioși asupra însemnătății s'erbătorilor. Totodată se va da o circulară către autoritățile comunelor rurale, ca s'eu nu mai impedeze poporul de a lucra în anumite s'erbători, cari nu sunt prescrise de biserică.

Deces. Christo Alexi, funcționar superior la direcția poștei și telegrafului în Cluși, a repausat zilele acestea în etate de 45 ani. Il jălesce v'eduva și patru copii, precum și fratele său Theochar din Brașov.

Prinderea unui revoluționar macedonean. Sâmbăta trecută un funcționar de la vama din Giurgiu a observat, că un individ suspect căuta s'eu furișeze și s'eu între în Giurgiu. Acest străin fiind arestat s'a dovedit că era un agent al comitetului macedonean și la el avea mai multe chitanțiere iscălite de către casierul comitetului. În sarcinarea sa era de a trece în România și de a strînge bani de la conaționali. În fața autorităților el a declarat că se numește Gheorghe Nicolaeff. La perchișia ce i-s'a făcut s'au găsit câte-va scrisori din care s'a v'edut, că el se afla în corespondență directă cu Mihailowski, președintele comitetului macedonean și urmaș al lui Sarafoff. Prefectul de Vlașca a cerut instrucțiuni la București de unde a primit ordin formal, ca Nicolaeff s'eu fie imediat espulsat. Și în adevăr după-ce a fost fotografiat la poliție, revoluționarul a fost înapoiat la Rusciuk.

R'esc'ola în China. Un funcționar militar chinez, care a sosit la Kanton, venind din interiorul ț'erei, declară că provincia Kwangsi și o parte din provincia Kwangsu sunt b'antuite de rebeli, cari sunt în număr de 100.000, compuși în mare parte din soldați concediați și tâlhari.

Calea ferată locală Brașov-Treiscaune. Direcțiunea serviciului de mișcare a căilor ferate Brașov-Treiscaune aduce la cunoștința publicului, că pe linia de tramvaiu Brașov-Săcele, fiind timpul favorabil, va introduce în luna Aprilie trenuri extra-ordinare în zilele de Dumineci și s'erbători. Acele trenuri vor circula între Brașov (piață) și D'erste. Plecarea din piață la orele 2.15 p. m. Int'orcere din D'erste la orele 6.13 p. m. Circulația se va aduce la cunoștința publicului prin un stég roșu arborat la stațiunea de promenadă.

Spargere într'o tutungerie. Ioan Andreescu din Timișóra ține debit de tutun în centrul orașului. În noțtea de 1 spre 2 Aprilie nisece hoți au rupt lăcata de la ușe și intrând în tutungerie au furat țigări, tutun, timbre și mărci postale

tabachiere și pipe în val'ore de peste 2000 corone. Poliția din Timișóra ar fi trebuit s'eu păzescă dughiana ca s'eu nu o spargă în mijlocul orașului, acuma degéba umbă s'eu prindă făptuitorii.

Cerșitor care lasă 200.000 lei moștenire. Jupânul Filip Schiller, originar din Ungaria, trăia de mulți ani în București. Când era mai t'iner își câștiga pâinea dând lecții din limba nemțescă, la b'etrânețe trăia din mila cunoscuților. Zilele acestea Schiller fiind greu bolnav, a fost primit într'un spital, căci în România toate spitalele sunt gratuite și decă cineva e bolnav, nu-l intr'ebă din ce ț'ără e și decă e jidov s'eu creștin, ci îl primesc și-l îngrijesc în numele Domnului. Schiller a murit în spital. La inventar, autoritățile ducându-se la locuința repausatului, au găsit spre marea lor mirare o avere de 200.000 lei în aur. Moștenitorul lui Schiller este o rudă a lui, neguțător în strada regală din Budapesta.

Naționalitățile în Germania. Populația Germaniei după ultimul recensământ este de 56½ milioane, din cari apr'ope 52 milioane germani (92%), 107.000 cehi, 3 milioane poloni, 132.000 Mazari, 106.000 Litvani, 100.000 Cassubi, 93.000 Venđi; La olaltă așa d'ér 3½ milioane Slavi. Afară de aceștia mai sunt 211.000 Francezi, 141.000 Danezi și Norvegieni, 80.000 Olandezi, 66.000 Italieni, 20.000 Englezi, 9.000 Ruși, 9.000 Șvedieni și 2.000 Spaniol.

Lăutarii români în estremul Orient. Prefectul din Brăila a liberat zilele acestea pașaporte pentru o bandă de lăutari români angajați la Wladiwostok (Asia rusescă) într'un stabiliment de varietăți, unde li-se plătesc 2500 franci pe lună. De la Wladiwostok la China s'eu Japonia nu mai este departe.

Lecții din limba franceză dă o profesură diplomată de origine franceză atât din gramatică, cât și din literatură și conversațiune, cu prețul forte efitin de 1 corona pe o oră, atât în locuința respectivului, cât și acasă la D'sa. Detalii în Villa Kertsch, la camera Nr. 12.

Teatru german. Cu ziua de m'are Duminecă, când se va reprezenta vesela operetă „Boccaccio“ de Zell și Genée, se încheie ciclul de reprezentațiuni teatrale al sezonului acestuia.

Fie-care scie, că semințele impregnate de năpi ale lui Mauthner pentru nutreț, dau cele mai bune r'ode, de asemenea ca semințele pentru grădini dau cele mai frumoșe zarzavaturi și din semințele de flori ale lui Mauthner ies cele mai frumoșe flori. Cu un cuv'ent, semințele lui Mauthner sunt cele mai bune, depositele cele mai mari și prețurile de tot efitine.

Este de obște cunoscut de medici și bolnavi efectul extra ordinar ce-l are asupra celor ce sufer de șoldină și reumatism folosirea renumitei alifii a lui Zol-

tan. Bolnavii cari sufereau de 10—20 ani și întrebunțau diferite doftorii fără rezultat, s'au vindecat după câteva fricțiuni cu alifia acésta. Știola costă 2 cor. în farmacia lui Bela Zoltan din Budapesta.

Laptele de castraveți veritabil engl. a lui Balassa este cel mai folositor cosmetic. În câteva zile face s'eu dispară pistruile de pe obraz, petele de maiu și alte necurătenii ale feței. Neteșesce pielea și învioréază fața. În urma acestei calități o damă îl recomandă alteia și este de obște cunoscut ca mai folositor, de cât alte alifii pentru față. Prețul o striclé 2 cor la farmacistul C. Balassa în Temesvár, s'apun de castraveți veritabil engl. 1 cor., pudra 1 cor. 20 b. Se cap'etă în toate farmaciile.

»Romana«.

Cu bucurie aducem la cunoștința publicului cetitor, că zilele aceste a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon „Romana“.

Titlul broșurei este:

„Romana“, dans de col'ona în 5 figur. Descrișă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunarul din Dumbrău, Popa*. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jum'etate de secol, de când, în epoca redeșteptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de col'ona român. În i'erna anului 1901, cu ocașiunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocașiunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de p'arechi, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au executat acest dans în tocmă după regulele și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca or' și unde în ținuturile și ț'erile locuite de Români acest dans de col'ona român s'eu p'otă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la fișa broșurei și textul frumoșei și atrăg'etorei musice a „Romanei“, esplicând printre note toate mișcările dansului după tactele musice.

Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutinden' între noi, a fost tot-déuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea

simți chinuit de sete și rugă pe preținul său s'eu se ducă și s'eu aducă o portocală din grădina castelului. Craiū-r'eu se întorse cu portocala. Arzur se aședă pe marginea patului ca s'eu curețe și ne-av'end cuțit la îndemână, se folosi de ascuțișul sabiei lui Craiū-r'eu. Era sabia cu care omorise pe uriașul de pe insulă și care era otrăvită. Indată ce m'ancă portocala încep'eu s'eu verse, s'eu fie chinuit de dureri și se sf'ârși în cele mai gr'oznice suferințe.

— Ah, strigă el murind, profeția călugărului s'a împlinit! Tu trebuie s'eu fi Craiū-r'eu și te-am adus la mine spre nenorocirea mea.

Vedeți d'éră că s'ortea fie-cărui dintre noi e hotăr'ită încă din ceasul nasterii și or' ce am face, nu putem sc'apa de ceea ce ne e scris. **Z. Bârsan.**

Fata lui Corcieș.

(Baladă populară.)

Se 'ntâmpla
Se dintâmpla,
Asta vară
Jos la ț'ără,

Că fata lui Corcieș
Din jos de la Berghieș,
Se ducea
Se mărita
După cine nu-i plăcea,
Că o avutu-mi-o avut
Drăguț t'iner, t'inerel,
Și mi-se ibea cu el,
Drăguț t'iner sprâncenat
Ce era de-acol' din sat.
D'ér p'arinti
Blăst'emații
Zo pe ea
Mi-o f'agădea
Dup'on alt
Din altu sat.

Cel voinic cum auzea
Tare r'eu se sup'era,
Tare r'eu se întrista
De lumea 'n cap mi-o lua,
Altă mândră s'eu-și g'ăsescă
Altă lume s'eu-mi trăiescă.
Cum merea
Cum se ducea
Zo că altă nu-ș g'asea

Așa mândră și frum'osă,
Așa bună și mil'osă.
Inapoi mi-se 'nturna
La casa m'andruți-sa,
Dară d'omne ce-mi afla?
Da-mi afla osp'eț domnesc,
Că-mi bea vin de cel cr'ăesc.
El în 'pontru cum intra
Nimenea nu-l cunoscea.
La masă mi se puzea,
Vin s'eu beie imi aducea,
Vin s'eu beie-i aducea
Și cum bea, cum închina
Ridicând pahar d'icea:
„S'eracă drăguța mea,
Multă lume am umblat
D'ér ca tine n'am aflat,
Multă lume-am drumărit
D'ér ca tine n'am g'ăsit.

Uiu iu mire iubit
Bine că te-am înt'elmit
S'eu te iau la înv'ertit
Inv'ertit
Ba hărțuit
S'eu te ved cum ai trăit,

Că de-ai dus traiū boeresc
Pe loc am s'eu te trântesc,
Ér de-ai dus traiū necăjit
S'eu sci că ești m'antuit.“

Cum cuvintele g'ata
Pe cel mire mi-l prindea,
Mi-l prindea, mi-l ridica
Peste masa cea domnescă,
Peste masa boerescă,
Cu el s'eu se hărțuescă
D'ér mult nu se hărțuia,
Că nic' bine nu-l prindea
Și pe loc mi-l înv'ertia
De pe loc, mort, r'omânea.
T'otă lumea se 'ntrista,
D'ér mirésa cuv'enta:

„Dragule, iubitule,
Decât în traiū boieresc
Mai bin' în traiū ț'ărănesc,
S'eu trăiesc cu cin' iubesc!“

Theodor A. Bogdan,
inv'et. în Bistrița.

La începutul poporului, care nu avea ideea de teatru și care nu știa ce are să fie din tot lucrul, era cu neîncredere, ba în ajunul sărbătorilor chiar, sub diferite prețuri se strică școala, că se tem de pedepsă și altele, voiau să închidă școala, până ce noul paroh care atunci tocmai sosise în comună, a luat asupra-și totă responsabilitatea.

Nu așa însă după petrecere. Acum nu numai că nu pun piedeci, ci ar dori ca să aibă cât de des astfel de seră plăcute.

Aceste toate le-a făcut acel învățător, care a fost primit atât de rece. Ce face însă zelu și activitatea? Ați învățătorul Șandru e iubit mult, foarte mult de popor. Vedeți, d-lor învățători, cum se câștigă încrederea și simpatia poporului!!

Tinerimea din Dârgea se pregătesc de sf. Paști cu trei piese teatrale. — Așteptăm cu dor nespuse acele seră de plăcută distracție și hrană spirituală.

Pentru toți cei ce aranjază astfel de petreceri, e de recomandat ca să nu le facă din interes personal material — de aceea cheltuieli cât de puține — căci numai atunci își vor atinge scopul, cum bună oră și-au pus și cei din Dârgea, adică înființarea unui fond pentru plătitarea salariului învățătorului.

În fine, ca efectul să fie și mai mare, ar fi de dorit ca inteligența noastră din jur, mai ales preoții și învățătorii, să ia parte la astfel de petreceri cât mai mulți.

Aceste le-am scris crezând, că faptele nobile și bune nu trebuie ascunse, ci date publicului ca și alții să iee pildă; dor' lumina decât să aprinde nu se pune sub obroc. Sper, că după sf. sărbători voiți pute scrie și despre producțiunea de atunci.

Un participant.

Serate de-ale meseriașilor români.

Sibiu, 28 Martie n. 1903.

Joi în 26 Martie n. c., s'a ținut a 3-a ședință literară a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. Public, ca de regulă, a asistat foarte mult și programul seratei: bogat și variat.

Președintele Victor Tordășianu, deschidând ședința, bineventeză numerosul auditor, mulțumesc d-lui Simoneti pentru onoarea dată și îl roagă a fi pe lângă frații meseriași români din Săliște interpretul sentimentelor de frățescă iubire și dragoste. Scote în relief faptul, că reprezentanții mai multor reuniuni de meseriași din patrie, întruniți din privilegiul expoziției industriale din toamna anului trecut, în a 2-a conferință, între altele au luat hotărâre, ca comitetul reuniunii sibiene, în calitate de comitet dirigent al tuturor Reuniunilor noastre, să facă demersurile de lipsă pe lângă conducătorii reuniunii surorilor din Alba-Iulia, ca această reuniune să aranjeze după posibilitate încă în a. c. în Alba Iulia — o expoziție industrială. Această afacere preocupă actualmente comitetul reuniunii noastre între altele, apreciând programul seratei, roagă pe asistenți să urmărescă cu băgare de seamă descrierea nimerită și instructivă ce o face d-l N. P. P. (Nicolae Petra-Petrescu) „Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români din Brașov” și cu ea dezvoltării clasei meseriașilor noștri, descriere publicată în foiletonul nr. 55 din „Gazeta Transilvaniei”, pe care notarul I. Apolzan va binevoi a-l ceti, dat fiind, că puținii au prilejul a-l ceti înșiși.

Aduce cuvinte de laudă d-lui I. Apolzan, care de un timp încôce ne redă în traducere liberă mai multe tractate din „Deutsches Lehr- und Lesebuch für Gewerbelehrlingschulen”. De data acesta d-l Apolzan ne va ceti sfaturile părintesci pe care Benjamin Franklin le adresază unui tânăr al său. Cum comitetul Reuniunii luase hotărâre a pune temelie unei „Bibliotecă a meseriașilor români”, după totă probabilitatea primele numere ale bibliotecii, le vor forma tractatele, de care ne cupăm.

Ne dorind să molestez pe indulgentul stitor cu toate amănuntele, de altfel destul e interesante, trec în cele următoare la de-

cursul ședinței literate, care a fost următorul:

Corul seminarial, condus de d-l A. Bena, cleric, a executat cu precizie compoziția d-lui Bena: „Mor mândro”; sodalul pantofar, d-l Nicodim Rusu, ca întot-déuna, a produs mult haz cu predarea poeziei „Ce vênat, mânca-i-aș ochii”, de Cădea, ér după d-sa d-l I. Apolzan, cetesce respicat și la înțeles foiletonul d-lui N. P. P., amintit mai sus. E de prisos să amintesc, că nu i-a scăpat nimérui nici un cuvânt din cele cetite și nu mă îndoesc: acest tractat va produce efectul dorit asupra meseriașilor noștri. D-l Nicolae Constantin, cleric, esecută la violină „Suvénir de Sinaia” Trio și hora „Serenadă”, acompaniat de d-l Bena, la pian, ér în urma nesfârșitelor aplause, d-l Bena ia în mână flauta și ne cântă unele doine dragălașe. Acompaniarea la clavier ne-a făcut-o d-nul Constantin. Sodalul pantofar, domnul Nicolae Apolzan, a declamat o poezie destul de bine. Mica școlăriță a d-lui Candid Popa, Anița Prașca ne-a cântat una din piesele noastre și „Ciobanul”. Elevul școlii de croit sodalul pantofar Ioan Hăghiu ne-a dat două dovezi despre frumosul progres ce-l face în cetirea românescă prin predarea poeziei „Păstorița”. Sodalul pantofar d-l Ioan Bârsan și-a încercat curagiul și prezența de spirit prin predarea poeziei „Viitorul Românului” de Z. Anotinescu. Notarul Apolzan, cetesce scrisoarea lui „Beniamin Franklin către un prieten tânăr”, de care am făcut mențiune mai sus. Tânărul Cornel Hulpuș „Dada” din „Căzania Țiganilor”, cu care ne întâlnirăm în ședința a 2-a, și data asta a fost aplaudat pentru predarea pot dice măiestră a poeziei „Țiganul la vênat”, d-l Em. Suci. Punctul final a revenit d-lui N. Constantin, care ne-a executat la violină de tot frumos compozițiile „Suvénir de Mehadia”, „Eu mă duc, codrul rămâne”.

„Învingătorul”.

Afacerea studentului rus Goetz.

Se știe că, la cererea guvernului din Petersburg, poliția din Neapole a arestat pe studentul rus Goetz, acusat de complicitate la asasinatul fostului ministru de interne al Rusiei, Sipjagin.

Un camarad al lui Goetz publică, într'un diar socialist german, următoarele date interesante din viața acestuia:

Goetz a fost arestat, în 1888, ca implicat în răscolul de la Iacusk, împreună cu complicități săi fusese condamnat la deportare în Siberia.

Prisonierii au refuzat să iasă din curtea închisorii. Guvernatorul a rechiționat atunci o companie de soldați.

Ofițerul Karaneksin a ordonat prizonierilor să-l urmeze. Acestia refuzând, soldații s'au repezit la prizonieri, trăgând focuri de revolver și lovituri cu baionetele.

Un prizonier Gurevich, lovit în piept a cădut jos mort; au fost mulți răniți grav; unul a murit cu capul zdrobit de o lovitură cu un pat de pușcă, altul a fost ucis de un glonț, care l'a lovit la creier.

Sosind guvernatorul, un prizonier anume Sotow, luând revolverul ce se afla ascuns în buzunarul lui Gurevich, care era lungit mort la pământ, a tras asupra lui trei focuri de revolver.

Guvernatorul a fugit scăpând neatins. Atunci soldații traseră o teribilă salvă, care a făcut 6 noi morți și 9 răniți.

Prizonierul Muchanow a fost ucis, lovit de un glonț în inimă tocmai în momentul când striga: „Să ne predăm!”

Atunci a cădut și prizonierii Schurr și Notkin.

După ce au încetat focurile de pușcă, morții au fost puși la un loc grămadă, unul peste altul, ér acei cari au supraviețuit, au apărut fără apărători înaintea Curții marțiale.

Sotow, Hausmann și Bernstein au fost condamnați la moarte, ér toți ceilalți la muncă silnică pe viață.

După o lună s'a făcut esecutarea în curtea închisorii.

Sotow și Hausmann s'au dus la spânzurătoare cu mult sânge rece; Bernstein,

fiind grav paralizat în urma rănilor primite, a trebuit să fie transportat cu patul sub spânzurătoare.

Călăul i-a pus lațul de gât și l'a tras în sus pe când se lua patul de sub dânsul.

Goetz a asistat la toate aceste scene teribile, chiar a fost printre răniți și transportat la mine.

Țarul Nicolae l'a grațiat în epoca încoronării sale.

Tatăl lui Goetz posedă în Odessa mari magazine de ceai.

Colecții de mărci postale.

Totă lumea are obiceiul de a aduna câte ceva. Unii adună bani vechi, alții adună bani noi, și scriitorul acestor șire încă ar vrea să adune bani noi, dér n'are de unde. Mai sunt însă și alte obiceiuri de a aduna, de a „face colecții”, cum se dice mai pe domnesce; mai sunt și alte lucruri de colectat. Domnișorele se prăpădesc, bună oră, după ilustrate (cărți postale cu chipuri); domnișorii devin melancolic (mai pe românesce; își ies din ogaș) decât idolii lor, vreu să dice, iubitele lor, nu-i învrednicesc de câte-o suviță de păr; domnele fac apotece întregi din miresme bine mirositoare; domni se nisuesc din răspuțeri a colecta „acții” de ale băncilor. Bine. Este încă o tagmă amestecată: domni, domne; domnișori și domnișore, cari adună mărci postale usate, adică stampilate și întrebuințate de oficiile postale. Colectanții de aceștia sunt mulți. Plăcerea lor e să adune mărci din toate țările și din toate timpurile — de când s'au introdus mărcile fresce. Sunt, și astași se pot cumpăra de la toate librăriile albumuri anume pentru colecții de acest fel. Și trebuie să mărturisim, că acest sport (petrecere) e foarte ciuștit, foarte moral și instructiv. Resfoesc d. e. un album. În legătură cu fie-care marcă mi-se împrespeteză în minte cunoștințele geografice, istorice, ba chiar economice și financiare. E și pentru-ce s'a răspândit și se răspândește atât de mult gustul de a aduna mărci, și din parte-mi doresc ca îndoesbi să se răspândească printre tinerimea școlară.

Lucrul mai are încă și o parte curat financiară (bănescă). Mărcile usate își au cursul lor (prețul de vânzare și cumpărare) în tocmai ca hârtiile de valoare. În acest chip o colecție cât de cât aranjată și completă prețuesce mii de corone. Dór' astă toamnă s'a întâmpat, că în Spania contele Castillo a denunțat la poliție, care a deținut pe marele duce aventurier, Nicolae Romanowsky. (rudă de-aprópe cu însuși Țarul Rusiei) fiind-că i-a furat colecția de mărci. Ba sunt unele mărci usate, de cari una singură valorază mii de cor. Cele mai scumpe sunt trei bucăți de pe insula Sânt-Mauriciu, cam din anii 1842—45.

Pe vremea lor aceste mărci costau 10 bani bucată, cum ar fi mărcile noastre de 10 bani, dér — veți d-ta, cum se schimbă róta lumii — astași fie-care reprezintă câte-o avere întregă, atât de mult, încât bietul de mine decât a-și dispune de o astfel de avere, momentan mi-ăși dura o casă, de să-i mērgă vestea peste șapte sate și să-mi câștig o nevastă draguță și cuminte, cu care să duc zile albe, până-oe mórtea ar striga: Amin!

Dér nu e nici o supărare. Bun e Dumnezeu, dá el la toți. Și până atunci voind să termin rândurile de față, mai amintesc, că tot astă toamnă Museul Postal din Berlin, cea mai strălucită instituție pentru adunarea de lucruri postale, de telegraf și telefon, a cumpărat o marcă din cele trei amintite mai sus (San-Mauriciu) cu suma de 45000, adică patru-șeci și cincă de mii de franci.

Mărci scumpe mai sunt cele de prin anii 1852—6 ale Moldovei și Țerii românesce, plătindu-se cu 50—100 cor. bucată; apoi mărcile Ungariei din 1872, și altele.

În câte-va articole viitoare voi vorbi despre invenția mărcilor postale și despre alte lucruri postale de interes.

Postarul.

ULTIME SCIRI.

Constantinople, 4 Aprilie. În districtul Ochrida a fost de Vineri până Duminecă o revoluție în totă puterea cuvântului. Cei ce au început vērșarea de sânge au fost Bulgarii, cari au ucis pe câți-va mohamedani. Două-spre-șeci sate bulgăresce au încunjurat pe soldații turci și pe bașibozuci. Numărul celor morți și răniți e mare.

Ueskueb, 4 Aprilie. Albanesii din Djakovo și Pristina au pus jurământ solemn să împedecă cu ori ce preț esecutarea reformelor.

Cu bani gata.

Omul nostru se lăcomesce la făcutul datoriei, ca cel însetat la apă. Nu se prea gândescă când și cum va plăti înapoi. „Mi-oi agonisi gândescă el — și voi da înapoi”. Se lăcomesce la datorii mai ales ierna, orî spre primăvară, când nu mai are faină de păpușoi în casă și când îi rinjesce fόμεa prin ferestră în casă.

Fόμεa și datorii vin, decât omul nu este înțelept, decât el se lasă pe tânjală. Apoi numai ce-l veți, că pune vina pe alții, măcar că el singur pórta vina. Numai ce veți, că sudue și hulesce, măcar că singur ar trebui să-și dică: „Ved, n'am fost înțelept, nu am priceput rânduela bună, trebuie să îndrept ce am făcut rău”.

Decă îl ajunge fόμεa, numai ce-l veți că umblă pe la dughenele Jidovilor și se rogă până capătă un coreț două de păpușoi, „pe așteptate până la toamnă”. Jidanul se preface a-i fi cine știe ce. pretin și îi dá. Déră păpușoiul face pôte numai 6 fl. de coreț, éră Jidanul îi dá omului pe așteptate cu câte 9 și 10 fl., adică cu dobândă cam de 60 la sută, cum ar fi pe un an întreg.

În alte locuri omul se duce ierna la vechilii moșielor și pe la alții, și se rogă să-i deă bani pe lucru în timpul verii. Se légă de cu iernă cu câte 2 fl. 50 cr. pe falce. Decă însă ar fi așteptat până la primăvară și vară, capătă câte 4 séu 5 fl. Și la plata de cu iernă a lucrului omul umblă decă păgubaș cu vre-o 40 la sută. De ce? Tot pentru că nu știe a gospodări înțelept.

Gospodărie înțeleptă este aceea, când te îngrijesci de cu bună vreme pentru toate cheltuelile, cari ai să le faci, ba cu birul, ba cu vestimintele, ba cu lemnele de ars, ba cu casa și cu câte altele. De cu vară trebuie să te îngrijesci pentru câte corțe de păpușoi trebuie pe un an întreg și pentru toate celelalte.

ÉR decât nu poți câștiga peste vară, cât trebuie pentru un an întreg de trai, atunci tot de cu bună vreme omul se caute a-și agonisi cu munca sa banii trebuincioși, așa că la cumpărat să nu cumpere, decât cu bani gata.

Cu bani gata toate lucrurile le capătă mult mai eftin, apoi nu are grijile și necasurile de datornic.

Vecinic să-i fie în minte, că nici o di să nu-i trecă fără agonisela, că ori-ce di nelucrată este istravă.

Decă va face tot așa, atunci s'a juca în bani, toate le va cumpăra cu bani gata și cămătarii și-or lua rufele de prin sate și se vor duce de unde au venit.

Să nu dică cum-va, că nu ar fi prilej de muncă. Sunt pretutindenți, pe aprópe și pe mai departe, la câmp, grădini, drumuri, la păduri și câte altele. Prilejul de muncă aduce dór' atât de mulți venetici în ț'ra noastră.

Dacă oamenii noștri ar sta și sta neconținut pe muncă atunci nu ar avea veneticii unde se încapă în țera noastră, ar trebui să rămâie pe acolo de unde au venit, și etă că pentru omul nostru ar fi traiul mai ușor și mai bun. Pământurile nu ar încăpe pe mâni streine. Omul nostru ar avea și bani gata strinși frumos grămăgioră și puși pe la băncile sătesci. Unde ar mai trebui să se închine pe la cămătar pentru bani! Nică vorbă de așa ceva n'ar fi.

Cu bani gata, agonisiți cu chitela de cu bună vreme, s'ar încunjura omul nostru de toate nevoile, și-ar cumpăra toate, câte îi trebuie pe lângă casă, și-ar cumpăra locuri și vite și ar fi incalte gospodăromân, că i-ar merge vestea prin țeri, cum le merge Nemților vestea.

Oamenii noștri pururi se-și dică: „nimic pe așteptate, toate pe bani gata!“ (D. P.)

HIGIENA.

Pojarul.

Pojarul este o boală foarte molipsitoare, însă nu așa de omoritoare ca altele. El lovesce mai cu seamă pe copiii de la cari se pot umple și oamenii mari. Această boală se mai cheamă în limba poporului și vărsat, mai cu seamă în Muntenia și Oltenia, și în Moldova i-se dice „Coriș“.

Simptomele acestei boale se asemănă foarte mult cu ale Scarlatinei, de aceea trebuie să luăm în băgare de seamă următoarele: copilul atins de scarlatină are anghină în gât, căldură mare și pielea ce căptușește gâtul este roșie vișinie, pe când la pojar copilul are guturai și ferbințelă mai mică. Copilul atins de această boală, începe a avea dureri de cap, puțină ferbințelă cu fior, ochii sângrăvi și udați de lacrimi, nasul curge și strănută și din când în când este cuprins de o tuse răgușită. Aceste toate îl supără pe copil, până ce este pe pelea lui nisce pete roșii, cari sémână foarte mult cu pișăturile de pureci, sau de păduchi de lemn; aceste pete apar întâiu pe față, pe gât, pe piept, pe mâni și pe picioare; în acest timp ochii încetază de a mai lăcrema și strănutatul asemenea, și tusea este mai puternică și copilul scuipe flegme grose.

De la a opta și a boalei, pielea începe a se jupui, începând mai întâiu cu față, apoi cu gâtul și pe urmă cu celelalte membre.

Când se ivesce vre-un cas de atare boală, imediat să anunțăm primarul, care la rândul lui să facă cunoscut medicului spre a se transporta în localitate. Până la sosirea medicului, noi vom lua măsurile următoare:

- 1) Copilul să fie imediat despărțit de cei sănătoși;
- 2) Camera în care locuiește bolnavul să fie curată și bine aerisită, luminată și caldă;
- 3) Dacă ferbințela este prea mare i-se dă copilului întâiu o lingură de unt de ricină și apoi i-se dă 1/4 sau 1/2 de gram de chinină pe zi, împărțit în două doze;
- 4) Dacă tusea îi este prea mare să i-se dea de băut ceai de flori de tei cu lapte;
- 5) Dacă ochii sunt prea roșii și-l ustură, să i-se pună peste ei cârpe curate muiate în ceai de nalbă caldă;

6) Dacă petele nu esă cu ușurință, să i se dea să bea ceai rusesc cu puțin rom, sau ceai de paparone;

7) După însănătoșirea bolnavului, casa să se văruiească și rufe în care a zăcut bolnavul să se fierbă în leșie și celelalte care nu se pot spăla, să se desinfecteze cu soluțiuni antiseptice.

(„Alb.“)

Gh. Răssleț.

P O V E Ţ E.

Pastrarea unt-de-lemnului.

Pentru-ca unt-de-lemnul să nu se rănedească, trebuie să-l ferim de aer. Mijlocul cel mai bun este să turnăm spirit curat, ca să-l acopere. Spiritul fiind mai ușor, va pluti pe de-asupra, fără să se amestece.

Liliacii.

Ordinul nr. 24.655 VII-1 din 18 Martie 1901 al ministerului de agricultură înșiră toate paserile, cari trebuie să le luăm sub scut, să nu le prigoim. „De scut — se dice în ordin — sunt a se împărtași următoarele animale: I. mamifere: *liliacul* ou toate speciile sale, în toate timpurile“.

În §-ul 2. al dispoziției amintite se adaugă:

„Orcine nimicește mamiferele înșirate în §-ul 1. (prin urmare și *liliacii*), în sensul §-ului 95. al art de lege XII. 1894 comite transgresiune (călcare de lege) și poate fi amendat (pedepsit cu bani) până la suma de 100 cor.“

Cuvintele ordinului sunt clare și stricte.

Aceste cuvinte ne vin în minte, când ne gândim, că în multe locuri se face adevărată vânătoare după bieții liliaci nestricăcioși.

Nu numai nestricăcioși, dăr de cel mai mare folos.

Se știe, că grădinile de pomi, și mai ales *merii* sunt copleșiți în mulți ani de *moli*. Ei bine, în pustiirea, nimicirea molilor, *liliacii* ne aduc folosul cel mai mare. *Liliacii* sunt dușmanii cei mai neîmpăcați ai molilor.

Este prin urmare de dorit, ca nu numai să apărăm aceste viețuitoare, dăr să le dăm și privilegiul de a-și face cuiburi liniștite și să se sporască cât de mult. Folosul lor abia îl putem bănuși!

Dăr e de însemnat, că în urma felului lor de a fi, acești liliaci nevinovați sunt mai mult obiect de dispreț, decât viețuitoare vrednice de băgare noastră în seamă.

Aprope nicăiri nu mai au locuri sigure, unde să se retragă, unde să se aline. O singură deosebire fac podurile bisericilor și turnurile. Atâta tot. Ba și de aici îi scormonesc, îi alungă băieții neastâmpărați, sau îi prind clopotarii.

Prin apărarea lor aducem folos nu numai grădinilor de pomi, ci și cerealelor (bucatelor) noastre de pe câmp: cucuruzului, grâului, secarei etc. Cu deosebire cucuruzul ar scăpa, s'ar ușura de șirul fără seamă al viermilor, fiind-că roiurile de fluturi din ce se desvâltă viermii, le înghit liliacii.

Deci bieților liliaci să le dăm pace! Și pe cum ne-am luat bunul obicei de a nu ne atinge de rândunele, astfel să ne luăm obiceiul de a nu ne atinge de liliaci. Adevărat că sunt urțiți, dăr în schimb ei nu umblă — decât noptea.

Toate își au rostul în lumea acésta și toate sunt bine chibzuite.

Cicórea.

În târgurile de legume din Paris, se târguesce totă ierna, începând de cu toamna, și cu și, o cantitate enormă de un fel de salată cu gust plăcut, cam amărăcios sub numele „Barbe de capucin“, careia i-se atribuie chiar proprietăți sănătoase asupra consumatorului.

Salata consistă din foile înălbite ale unei varietăți și formă deosebită de cicórea, care crește în stare sălbatică pretutindeni în țera la noi, pe marginile drumurilor, în pășuni uscate, fânețe și locuri inculte. Fiecare copil o cunoște cu florile ei albastre-azurii pe crăcuțele plantei, care numai dimineța când bate soarele sunt deschise, pe când după amiazi și în timpuri noroșe și ploioase, ele rămân închise și nu se desfac. Planta se cheamă științific „Cichorium intybus“.

Planta acésta s'a cultivat în timpuri străvechi în grădini, pentru întrebuințarea foilor în timpul iernei ca salată; prin cultură îndelungată, s'a dobândit mai multe varietăți, unele cu foi netede, altele cu foi crețe; chiar prin colórea foilor se deosebesc varietățile unele de altele, cari sunt gălbenușii în toate nuanțele sau roșietici.

Varietatea cea mai bună și recunoscută în cultură pentru salată, este aceea numită „Wittlooff“, care se cultivă mai de toți grădinarii la Paris.

Cicórea se mai cultivă pentru rădăcina sa, pe întinderi mari, în Franța, Italia, Anglia, Germania, și cultura în mare parte s'a împământat și în România, care, uscată, măcinată și redusă în praf, servește ca surogat de cafea, sub numele de „Frankcafea“. Pământul, în cultura rădăcinilor pentru salată, trebuie să fie săpat adânc și bine îngrășat cu gunoii descompus; dacă cicórea are să producă o creștere îmbelșugată de foi pentru salată în timpul iernei, și rădăcinile trebuie să fie bine dezvoltate și puternice.

Sămânatul seminței se face primăvara în luna lui Aprilie sau Maiu, mai bine în rânduri, făcându-se cu săpulița nisce sănțulețe de 70 ctm. adâncime la distanță de 30 ctm. unele de altele.

Cultura, în general, este ușoară și nu se deosebesce în nimic de aceea a morcovilor, pătrunjelului și altfel de legumi rădăcinoase. După ce au răsărit plântuțele, grija noastră este de a le răi, astfel că distanța dintre fire să rămână cam 10 ctm. pentru o dezvoltare priincioasă.

În timpul vegetațiunii, se mai sapă pământul de vre-o două-ori ori printre rânduri, se curăță buruienile și se udă în cas de nevoie.

Altă cultură se face sémânând semințele pe un răzor cu pământ gras și bine mărunțit; și, după ce plântuțele tinere s'au întărit, se răsădesc pe răzor în distanțe de 30 ctm. în toate părțile unele de altele. Răsăditul plântuțelor se face de obicei pe răzorele deșertate după recolta legumelor timpurii, precum sunt mazărea, etc. îngrășând locul și săpându-l din nou înaintea plantării.

Toamna se scot din pământ rădăcinile după trebuință și se taie foile de la capetele lor.

Pentru consumație servesc numai foile crude și înalbite. În acest scop, grădinarii franceși procedeză astfel: Intr'o pivniță întunecoasă și scutită de ger, se face un pat cald de gunoii prospet de cal, în grosime de 35-40 ctm. După ce s'a încălțit gunoii la o temperatură cam de 20° C., se pun rădăcinile legate în mănunchi pe de-asupra în rânduri cu capetele dirigate spre zid, se stropesc cu apă caldicioasă până când foile tinere încep a se desvolta; pe urmă, se încetază cu stropitul spre a împedea putredirea foilor crude apărute.

După 15 zile până la 3 săptămâni, se începe tăierea foilor tinere, cari sunt foarte fragede și, din lipsa luminei, au dobândit pe urmă colórea aceea galbină sau roșietică.

Acest procedeu este mai mult o cultură forțată.

Tot la acest rezultat, deși într'un timp mai întârziat, putem să ajungem, urmând astfel:

După ce s'au scos rădăcinile din pământ, toamna în Octombrie sau Noembrie, se taie foile de capetele lor și se lăgă rădăcinile în mănunchiuri mici. Acestea se sădesc în nisip într'o pivniță caldă și întunecoasă. Dacă la un ger excesiv temperatura ar scădea prea mult, putem pune și o sobă veche înăuntru, făcându-se puțin foc.

Năsipul se udă puțin cu apă caldicioasă. O a doua udătură se repetă numai atunci când s'a uscat nisipul, când rădăcinile au absorbit totă umiditatea. Umedela prea mare strică foile eșite.

După 4-5 săptămâni foile tinere vor fi așa de mari, încât se pot recolta. Cele dintăiu eșite au încă o colóre verde, sunt tari și nu se potrivec pentru consumație; pentru acésta, ele se rup fără însă a deranja rădăcinile și se lapădă.

Se mai procedeză și astfel: Să aședă rădăcinile una lângă alta cu capetele afară pe un strat de nisip în formă de un cerc cam de 90 ctm. diametru. În centru se pune un oian de pământ ars, cu gura în sus. După ce s'a format primul strat, se acoperă cu năsip și se pune peste el un al doilea strat de rădăcinii cu capetele însă puțin mai mult spre centru și se acoperă și cu năsip. Astfel se procedeză cu aședarea straturilor până ce, în sfârșit, se va forma un con. Oianul din centru servește pentru turnarea apei înăuntru în cas de trebuință udând năsipul.

Dacă temperatura în pivniță, sau bordei nu este scădută sub + 10° C., foile eșite tinere vor avea după 4-5 săptămâni o lungime de 10 ctm. Acesta este momentul când se începe cu tăierea, reteșându-le până la 1 ctm. peste baza lor. Urmându-se astfel, vom avea trei, deși cele din urmă vor fi mai slabe.

După recoltă, se pun foile vr'o 20-30 minute în apă; prin acésta procedură ele perd amărăciunea prea mare, care nu place la unii. Înainte de consumație, se tornă oțet și unt-de-lemn peste ele și se prepară ca ori-ce salată.

Spre a avea și o recoltă de foi primăvara, în Aprilie și în Maiu, din rădăcinile nescóse din pământ, se acoperă capetele lor de pe răzore cu un strat de tericiu mărunt și ușor în grosime de 20 ctm. Foile se recoltază atunci când vârful lor încep a răsbate acoperișul.

W. Knechtel.

Vorbe înțelepte.*)

Tinerii cari au focul sacru pentru binele țării și vor să se distingă și să se urce așa de sus pe scara socială, să nu uite că numai munca, moralitatea, meritele și serviciile aduse țării trebuie să fie regula.

I. C. Brătianu.

Nici odată o vorbă nu pôte înlocui o realitate, nici odată frasa culturii nu e echivalentă cu munca reală a inteligenței, nici odată frasa libertății nu e echivalentă cu libertatea adevărată.

Eminescu.

Căderea poporului roman nu începe abia cu cesarismul lui August, ea începușe de mult, și anume de la introducerea democrației fără frâu.

Friedrich von Hellwald.

*) Culese de A. C. Popovici. Editura „Minerva“, București 1 Leu 50 ban.

Magazinul de mătăsărie
Szénásy, Hoffmann & Cie
 Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

În continuu este asortat cu cel mai mare și frumos deposit de **Mătăsării, Catifele, Dantele, Panglici și articole de garnitură.**
 Este de obște cunoscut, ca numai la firma de sus se pot căpăta cele din urmă **novități de mătăsării** pentru Bluse și Toalete. Desenurile și calitatea sunt exclusiv pentru firma de sus produse și numai acolo se capătă. **PREȚURI IEFTINE ȘI FIXE.**
 —== Mostre la cerere se trimit gratis. ==—

Nu învățatura, nu știința, ci educația...

Herder.

Dați copilului obiceiul de a ține totdeauna adevărul drept lucru sfânt...

Brougham.

Ambițiile mici se plăcă mult mai curând sub jugul aspru al constrîngerii...

Schiller.

A desconsidera credința pe motiv că stă în afară de puterea noastră...

Locke.

Națiunile care cad în abisul ireligiunii, nu pot fi altfel decât anarchice.

Draper.

Nici o filosofie și nici o morală nu va pute înlocui religia.

Schlosser.

Religiunea este rădăcina existenței omenești. Dacă ar fi cu puțință...

A. W. Schlegel.

Tochmai omeni cei mai luminați au mai multă nevoie de religie, de ore-ce ei cunosc și simțesc mai mult...

Eötvös.

Cum pot da sfaturi pentru binele obștei omeni care sunt jertfa propriilor lor pasiuni?

Schiller.

Pentru ca să aibă cine-va religie, trebuie să fi ajuns mai întâiu la umanitate...

Schleiermacher.

Cugetări mari și o inimă curată, acestea trebuie să le cerem de la Domnul.

Goethe.

Credința șele mai bine tocmai aceia, care este învățat și în știință.

W. Menzel.

Ce ne lipsește ca să ajungem un neam tare? Unirea numai, unirea!

C. Negri.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 3 Aprilie 1903

Table with columns: Măsura sau greutatea, Calitatea, Valuta în Kor. și fl.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Calendarul săptămânii.

MARTIE. (1903) are 31 zile. GERMENAR.

Table with columns: Zilele, Călend. Iul. v., Călend. Greg.

Bursa de Bucuresci

di 2 Aprilie 1903

Table with columns: Valori, Do. bătă, Scad. cup., Cu ban) gata

Seompturi:

Table with columns: Banca, Paris, P. tersburg, Berlin, Belgia, Elveția, Viena

Cursul losurilor private

din 2 Aprilie 1903.

Table with columns: Basilica, Credit, Clary 40 ft. m., Navig. pe Dunăre, Innsbruck, Krakau, Laibach, Buda, Pa'fya, Crucea roșie austriacă, Rudolf, Salm, Salzburg, St. Genois, Stanislau, Trientine, Waldstein, Banca h. ung.

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 31 Martie n. de 33.475 capete, la 1 Aprilie au intrat 1183 capete...

Se notază marfa ungară: veche grea dela 128-130 fil. tinără grea dela 138-139 fil...

Un școlar român de 12 ani a dispărut din clasa II gimnazială Joi în 2 Aprilie...

Convocare.

Domniș acționari ai asociațiunii de consum „COMÓRA“ în Sasca-montană se convocă la o adunare generală extraordinară...

Obiectul:

Consultare asupra existenței asociațiunii, eventual asupra suspendării activității acesteia.

Direcțiunea.

Anunț de licitație.

În 27 și 28 Aprilie st. n. se va vinde cu licitație în localul casei de Zăloge dela orele 8-11 a. m. și 2-4 ore p. m. obiecte amanetate...

Obiectele care se vor vinde sunt giuvaerice, ciasornice d'aur și argint și alte scule de aramă, cioae, cositor, flanele, haine bătătesci...

Vândarea se face cu bani gata.

Răscumpărarea seu înoirea amanetelor se pôte face numai cu o di înainte de licitație

In ziua vândării cu licitație nu se permite nici într'un chip.

Brassó, 2 Aprilie 1903.

Oficiul casei de amanete din Brașov. (1-3).

Avis.

Fac cunoscut onoratei mele clientele cumcă de ađi incolo cancelaria mea advocațională se află în suburb. Fabric, strada Recașului, casa proprie Kis Zsak uteza 5.

Timișóra, 23 Martie n. 1903.

Pavel Rotariu, avocat.

Casă de vândare.

In comuna Vad (comitatul Făgăraș) este de vândare

o casă în ulița mare în colț la poziție bună, constătătoare din 5 odăi, 2 bucătării, pivnița boltită, cuptor de pâne, 2 grădini și alte încăperi necesare la economie...

Amatorii a se adresa la d-nul proprietar Ioan A. Cosgăria în Craiova, Strada Bucovețului Nr. 3 (România.) (873,3-5.)

PANORAMA LUMEI

Brașovul-vechiu, str. Lungă nr. 1.

Tiroi de sud.

Intrarea 20 cr. Băeții 10 cr.

OCASIUNE RARĂ!!

Din cauza desființării negoțului meu de vinuri, vând cu prețuri foarte scădute

și liber de accis, în cantități ori cât de mici și transportat a casă: Vinuri veritabile ardelenesci, dela pòla munților din 1896, Riesling de Rin, din 1889, Vin de Rozsamal (Alba-Iulia) din 1896...

La cumperări mai mari servesc cu oferte foarte ieftine și la comanda din provincie rentorc 14 bani accisul de litru.

Butelia de 1 litru o socotesc în 16 bani, ér Butótele se socotesc în prețurile obicnuite la desfacerile totale.

Vând mai departe:

Rachiu de prune (Silvoriun) de 5 ani 1 litru cu butelia cor. 1.80
Rachiu de drojii fiert de mine . . . 1 " " " " 2.20
Cognac veritabil franțuzesc . . . 1 " " " " 4.80

Vândarea se face în fie-care di dela 10-12 ore a. m.

în pivnița mea din casa Schobel, Strada Vămii nr. 11.

La cumperări mai mari, mă rog a lua înțelegere cu mine în locuțu din edificiul poștei etajul II.

Cu totă stima

ERDÉLYI EDE.

Fie-care cumperător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Aprobat de primele capacități ale cliniceii din Viena.

Prima destilerie de cognac triestină Camis și Stock în Barcola la Triest recomandă

Cognac medicinal

indigen, după sistem francez cu dop de controlă al institutului de analiză al Reun. gen. austr. a farmciștilor din Viena.

O sticlă cor. 5.—, jum. sticlă cor. 2-60.

Se află de vândare în toate băcăniile și magazinele de delicatesses din Brașov.

Fie-care cumperător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Controla chimică a institutului pentru analizaarea victualilor și beuțiilor, aprobat de înaltul ces. reg. ministeriu al Interelor, Viena IX, Str. Spitalului 31.

Avem onórea a recomanda pentru **sesonul** de primăvară

DEPOSITUL NOSTRU

bogat asortat cu postavuri și haine gata,
ca fabricate din țără și streinătate:

Cele mai moderne ștofe de costumuri	dela fl. 2.—	metru în sus.
" " " " " pardisiuri	" " 3—	" " "
" " " " " Doublstofe	" " 3.—	" " "
" " " " " Strichgarne negre	" 3.50	" " "
Un costum bărbătesc lucrat după măsură	dela . . . 15 fl	în sus.
" pardisiu	" " " "	" " "
Costume gata bărbătesci	" " " "	" " "
Pardisiuri	" " " "	" " "
Doublulster	" " " "	" " "

Haine gata pentru băeți și copii foarte ieftine.

Comande din provincie se efectuează grabnic și ieftin.
Invitând On. public a ne visita în număr cât mai mare
semnăm

Cu totă ștима:

Depner, Roth & Westemean,
Strada Vămii Nr. 3. (Edificiul „Sparkassa“).

3—6.(887).

INSCIINȚARE!

Am onórea aduce la cunoștința On. public, că am eșit din firma

FRĂȚII NAGY

Cioplitorie de piatră și DEPOZIT DE MONUMENTE sepulcrale din Cluj,
și am luat asupra mea dela aceeaș firmă

Depositul din localitate,

unde lucrez și cioplesc monumente sepulcrale din material fin și durabil, scos din carielele mele precum și marmură de mobilă.

În marele meu deposit se află cu prețuri ieftine:

marmură, granit, syenit, labrador, andesyt și petri de nașip din Cluj, durabile și scutite de îngheț.

De asemenea iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

Devisuri și prețuri curente stau la dispoziție gratis.

De sprijinul On public se rógă

IOSIF NAGY, măestru în cioplitură de piatră.
Brașov, Calea ferată, la ramificația Tramvalului.

2—6.905.

Mare deposit de Pânzărie a lui **Benedict Schroll.**

Se vinde cu bucată, cu prețul de fabrică,
per cassa se dă sconto de 8%.

FRĂȚII ȘIMAY

Brașov, Têrgul grăului nr. 3.

Trusouri complete pentru mirese;
deposit de **ALBITURİ** și **PANZERII** de masă;
asortiment bogat de Confecțiuni pentru
dame, articole de modă, indigene și străine.

Se primesc comande pentru vestminte
de dame și bărbați, care se vor esecuta cât se
póte cu gust, solid și punctual, cu prețuri moderate.

Deposit mare de Pânza de Olanda și Pânzeturî
calitatea cea mai bună.

Mare asortiment:
de **COVOARE** și **CUVERTURİ.**

Cele mai noi și mai moderne
Perdele de dantele și lant.

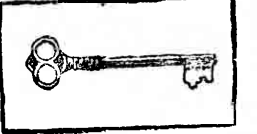
Săpun SCHICHT.

MARCA:

Cerbu și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor
și prin urmare și
cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vêtămătore.

Se capetă pretutindenî

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun
se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

49—00.1725.

In atențiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am mutat Magazinul meu de
Confecțiuni de Dame
din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați
din piață Șirul inului 28,

tot acolo am aranjat un **SALON** separat pentru
CONFECȚIUNI DE DAME.

Am onórea a aduce la cunoștința Onor. Dame, că sunt
în poziție a corespunde cerințelor celor mai pretențioase în
acesta branșă.

De óre-ce pentru acest articol nu am absolut spese,
nimeni nu póte concura cu mine, ce privește ietti-
nătatea. — Revine la o singură încercare, pentru a se con-
vinge de cele mai de sus.

Tot-deauna asortiment mare și cei mai nou!

Tot odată imi ieau voie a recomanda și bogatul meu

DEPOSIT DE HAINE,
pentru bărbați, băeți și copii,
după cea mai noă modă, cu prețuri foarte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt

9—50.(877).

cu totă ștима

Rog a fi cu atenție la firma!! **HEINRICH SCHUL.**

Ori-ce econoamă

se poate felicita, dacă considerând sănătatea, cruțarea și gustul
cel bun folosește cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner.

Rugare: La cumpărare se nu se ceară simplu »cafea de maltă«, ci
anume numai cafeaua Kneipp de maltă — a lui Kathreiner — și se se
primească numai în pachetele originale, a căror icoană e aici alăturată.

Prețul unui pachet 50 fileri.
Contine 500 grame.

Kathreiner
Cafeade maltă Kneipp
în boane întregi.
Fabricile de cafea de maltă
München.